

Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
JEAN RICHARD DE LA TOUR
της 24ης Μαρτίου 2022¹

Υπόθεση C-720/20

**RO νομίμως εκπροσωπούμενη
κατά
Bundesrepublik Deutschland**

[αίτηση του Verwaltungsgericht Cottbus
(διοικητικού πρωτοδικείου του Cottbus, Γερμανία)
για την έκδοση προδικαστικής απόφασης]

«Προδικαστική παραπομπή – Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης – Κοινή πολιτική στον τομέα του ασύλου και της επικουρικής προστασίας – Οδηγία 2013/32/ΕΕ – Άρθρο 33, παράγραφος 2, στοιχείο α' – Απόρριψη υποβληθείσας από τέκνο αιτήσεως για διεθνή προστασία ως απαράδεκτης λόγω προηγούμενης χορηγήσεως διεθνούς προστασίας στα μέλη της οικογένειάς του – Κανονισμός (ΕΕ) 604/2013 – Κριτήρια και μηχανισμοί για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση της εν λόγω αιτήσεως διεθνούς προστασίας – Υπέρτερο συμφέρον του τέκνου»

I. Εισαγωγή

1. Η υπό κρίση υπόθεση αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα των δυσχερειών που αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη κατά την εφαρμογή των κριτηρίων που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) 604/2013² όταν στον τεχνικό χαρακτήρα των κανόνων αυτών προστίθεται η πολυπλοκότητα της κοινωνικής πραγματικότητας και, ειδικότερα, οι πραγματικές συνθήκες της οικογενειακής ζωής των προσφύγων. Όπως καταδεικνύουν πολυάριθμες ένδικες διαφορές που εκκρεμούν ενώπιον του Δικαστηρίου, η εν λόγω οικογενειακή ζωή δεν παραμένει αμετάβλητη ούτε ως προς τον χρόνο ούτε ως προς τον τόπο³. Οι οικογένειες μετακινούνται από ένα κράτος μέλος σε άλλο, μολονότι το καθεστώς των δικαιούχων διεθνούς προστασίας το οποίο χορηγείται

¹ Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

² Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα (ΕΕ 2013, L 180, σ. 31).

³ Βλ., συναφώς, προτάσεις του γενικού εισαγγελέα P. Pikamäe στην υπόθεση *Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides* (Οικογενειακή ενότητα – Προστασία που έχει ήδη χορηγηθεί) (C-483/20, EU:C:2021:780) και απόφαση της 22ας Φεβρουαρίου 2022, *Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides* (Οικογενειακή ενότητα – Προστασία που έχει ήδη χορηγηθεί) (C-483/20, EU:C:2022:103). Βλ., επίσης, υπόθεση *Ministre de l'immigration et de l'asile* (C-153/21), η οποία εκκρεμεί ενώπιον του Δικαστηρίου και στο πλαίσιο της οποίας τίθεται ζήτημα παρεμφρές με εκείνο της υπό κρίση υποθέσεως, και υπόθεση *C-745/21, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid*, η οποία αφορά τα δικαιώματα του εμβρύου, καθώς εις βάρος της μητέρας του είχε εκδοθεί απόφαση μεταφοράς στη Λιθουανία, κατ' εφαρμογήν του κανονισμού 604/2013, μολονότι ο πατέρας του είναι δικαιούχος διεθνούς προστασίας στις Κάτω Χώρες.

στα μέλη των οικογενειών αυτών δεν τους παρέχει τη δυνατότητα να εγκατασταθούν, κατά το δοκούν, στο έδαφος της Ένωσης⁴. Ταυτοχρόνως, οι οικογένειες διευρύνονται, γεγονός που εγείρει πλέον το ζήτημα του νομικού καθεστώτος του τέκνου και, ειδικότερα, του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αιτήσεως διεθνούς προστασίας του τέκνου που γεννιέται στο έδαφος κράτους μέλους διαφορετικού από εκείνο που χορηγεί την εν λόγω διεθνή προστασία στα μέλη της οικογένειάς του (στο εξής: κράτος υποδοχής).

2. Η υπό κρίση υπόθεση καταδεικνύει μια τέτοια αλληλουχία περιστάσεων. Εν προκειμένω, στα μέλη οικογένειας ρωσικής ιθαγένειας χορηγήθηκε το καθεστώς προσφύγων στην Πολωνία το 2012, προτού μετοικήσουν και εγκατασταθούν στη Γερμανία, χωρίς να εκδοθεί σχετική άδεια διαμονής. Σε αυτό ακριβώς το τελευταίο κράτος μέλος, στο οποίο η εν λόγω οικογένεια διαμένει παρανόμως, γεννήθηκε, το 2015, ακόμη ένα τέκνο (στο εξής: προσφεύγουσα). Το τέκνο αυτό υπέβαλε αίτηση διεθνούς προστασίας στις γερμανικές αρχές, η οποία κρίθηκε απαράδεκτη βάσει του άρθρου 33, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 2013/32/ΕΕ⁵.

3. Σκοπός της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως είναι ο προσδιορισμός των δικονομικών κανόνων που έχουν εφαρμογή στην εξέταση αιτήσεως διεθνούς προστασίας, η οποία υποβλήθηκε από το εν λόγω τέκνο στο κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου γεννήθηκε και διαμένει με τα μέλη της οικογένειάς του, μολοντί τα μέλη αυτά απολαμβάνουν του καθεστώτος του πρόσφυγα σε άλλο κράτος μέλος, το οποίο επέλεξαν να εγκαταλείψουν και στο οποίο δεν επιθυμούν να επιστρέψουν.

4. Δεν αμφισβητείται ότι πρέπει να διατηρηθεί η οικογενειακή ενότητα τόσο των αιτούντων όσο και των δικαιούχων διεθνούς προστασίας, καθώς και να ληφθούν δεόντως υπόψη τα συμφέροντα του τέκνου, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 7 και του άρθρου 24, παράγραφος 2, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης). Επίσης, είναι ουσιώδες να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα του δικαιώματος ασύλου, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 18 του Χάρτη, όσον αφορά τόσο την πρόσβαση του τέκνου σε διαδικασία εξετάσεως της αιτήσεώς του για παροχή διεθνούς προστασίας όσο και την εκ μέρους των μελών της οικογένειάς του άσκηση των δικαιωμάτων που συνδέονται με το καθεστώς πρόσφυγα το οποίο τους χορηγήθηκε. Ωστόσο, μολοντί ο κανονισμός 604/2013 οριοθετεί τη μεταβίβαση της ευθύνης σχετικά με την εξέταση της εν λόγω αιτήσεως διεθνούς προστασίας, οι διατάξεις τις οποίες περιέχει δεν καθιστούν δυνατή την κατανόηση όλης της αλληλουχίας των περιστάσεων που αφορούν, μεταξύ άλλων, τις μετακινήσεις των οικογενειών στο έδαφος της Ένωσης. Περαιτέρω, ο κανονισμός αυτός δεν έχει σκοπό να ρυθμίσει τη μεταβίβαση της ευθύνης όσον αφορά τη διεθνή

⁴ Πρβλ. άρθρο 33 της οδηγίας 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας (ΕΕ 2011, L 337, σ. 9), το οποίο επιτρέπει μόνο στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας την εξουσία ελεύθερης μετακινήσεως στο έδαφος του κράτους μέλους που χορήγησε το καθεστώς αυτό και τη δυνατότητα επιλογής του τόπου διαμονής τους στο εν λόγω έδαφος, καθώς και απόφαση της 1ης Μαρτίου 2016, Alo και Osso (C-443/14 και C-444/14, EU:C:2016:127, σκέψη 37).

⁵ Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (ΕΕ 2013, L 180, σ. 60).

προστασία, η οποία είναι εξίσου ουσιώδης σε περιπτώσεις όπως η επίμαχη και η οποία διέπεται, επί του παρόντος, από τη Σύμβαση περί του καθεστώτος των προσφύγων⁶ και από την Ευρωπαϊκή συμφωνία περί μεταβίβασης της ευθύνης για τους πρόσφυγες⁷.

5. Στις παρούσες προτάσεις, θα εκθέσω τις επιφυλάξεις μου ως προς τις δικονομικές οδούς που εξετάστηκαν τόσο στο πλαίσιο της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως όσο και κατά τη διάρκεια της συζητήσεως, δηλαδή την κατ' αναλογίαν εφαρμογή του άρθρου 9 του κανονισμού 604/2013 ή του άρθρου 20, παράγραφος 3, του κανονισμού αυτού ή του άρθρου 33, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 2013/32. Ως εκ τούτου, θα προτείνω στο Δικαστήριο να ακολουθηθεί άλλη οδό, στηριζόμενη στο υπέρτερο συμφέρον του τέκνου, και να αποφανθεί ότι, σε περίπτωση όπως η επίμαχη, κατά την οποία το τέκνο υπέβαλε αίτηση διεθνούς προστασίας στο κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου γεννήθηκε και έχει, μαζί με τα μέλη της οικογένειάς του, τη συνήθη διαμονή του κατά την ημερομηνία υποβολής της αιτήσεως αυτής, το άρθρο 3, παράγραφος 2, και το άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 604/2013 έχουν την έννοια ότι το υπέρτερο συμφέρον του τέκνου αυτού επιτάσσει να είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αιτήσεως αυτής το εν λόγω κράτος μέλος.

II. Το νομικό πλαίσιο

A. Το δίκαιο της Ένωσης

6. Στο πλαίσιο των παρουσών προτάσεων, θα αναφερθώ στα άρθρα 7, 18 και 24 του Χάρτη, καθώς και στα άρθρα 3, 6, 9, 20 και 21 του κανονισμού 604/2013. Θα εξετάσω, επίσης, το άρθρο 33 της οδηγίας 2013/32 και το άρθρο 24 της οδηγίας 2011/95.

B. Το γερμανικό δίκαιο

7. Το άρθρο 29 του Asylgesetz (νόμου περί ασύλου), όπως δημοσιεύθηκε στις 2 Σεπτεμβρίου 2008⁸ και όπως τροποποιήθηκε με τον Integrationsgesetz (νόμο περί εντάξεως) της 31ης Ιουλίου 2016⁹, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 6 Αυγούστου 2016, φέρει τον τίτλο «Απαράδεκτες αιτήσεις» και προβλέπει τα εξής:

«(1) Η αίτηση ασύλου είναι απαράδεκτη όταν:

1. υπεύθυνο για την εξέταση της αιτήσεως ασύλου είναι άλλο κράτος

a) κατ' εφαρμογήν του κανονισμού [604/2013], ή

⁶ Υπογράφηκε στη Γενεύη στις 28 Ιουλίου 1951 και τέθηκε σε ισχύ στις 22 Απριλίου 1954 [*Recueil des traités des Nations unies*, τόμος 189, σ. 150, αριθ. 2545 (1954)]. Συμπληρώθηκε με το Πρωτόκολλο περί του καθεστώτος των προσφύγων, συναφθέν στη Νέα Υόρκη στις 31 Ιανουαρίου 1967, το οποίο τέθηκε σε ισχύ στις 4 Οκτωβρίου 1967. Βλ., ειδικότερα, άρθρο 28 της Συμβάσεως αυτής.

⁷ Υπογράφηκε στο Στρασβούργο στις 16 Οκτωβρίου 1980 (STE αριθ. 107). Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε τη χρήση του μηχανισμού αυτού στην Πράσινη Βίβλο σχετικά με το μέλλον του Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου, της 6ης Ιουνίου 2007 [COM(2007) 301 τελικό, η οποία δεν έχει δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα, σημείο 2.3, σ. 7], στο οποίο παραπέμπει στην οδηγία 2003/109/EK του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2003, σχετικά με το καθεστώς υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι είναι επί μακρόν διαμένοντες (EE 2004, L 16, σ. 44), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2011/51/EE του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2011 (EE 2011, L 132, σ. 1). Επί του ζητήματος αυτού βλ., επίσης, Ippolito, F., «Reconnaissance et confiance mutuelles en matière d'immigration et d'asile: de l'in(é)volution d'un principe?», σε Fartunova-Michel, M., και Marzo, C., *Les dimensions de la reconnaissance mutuelle en droit de l'Union européenne*, Bruylant, Βρυξέλλες, 2018, σ. 218 έως 243, ιδίως σ. 220.

⁸ BGBl. 2008 I, σ. 1798.

⁹ BGBl. 2016 I, σ. 1939.

b) βάσει άλλων κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή βάσει διεθνούς συμφωνίας

[...]».

III. Τα πραγματικά περιστατικά της διαφοράς της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

8. Η προσφεύγουσα και τα μέλη της οικογένειάς της είναι Ρώσοι υπήκοοι τσετσενικής καταγωγής. Στις 19 Μαρτίου 2012, ενώ η προσφεύγουσα δεν είχε ακόμη γεννηθεί, χορηγήθηκε στα μέλη της οικογένειάς της καθεστώς πρόσφυγα στην Πολωνία. Στη συνέχεια, τα εν λόγω μέλη εγκατέλειψαν τον Δεκέμβριο του 2012 το κράτος μέλος αυτό για να μεταβούν στη Γερμανία, όπου υπέβαλαν εκ νέου αιτήσεις διεθνούς προστασίας. Κατόπιν τούτου, οι αρμόδιες γερμανικές αρχές υπέβαλαν στις πολωνικές αρχές αιτήματα εκ νέου αναλήψεως των ενδιαφερομένων, στα οποία οι τελευταίες δεν ανταποκρίθηκαν λόγω του ότι είχε ήδη χορηγηθεί διεθνής προστασία στα μέλη της οικογένειας στην Πολωνία¹⁰.

9. Ως εκ τούτου, στις 2 Οκτωβρίου 2013, οι αρμόδιες γερμανικές αρχές έκριναν απαράδεκτες τις εν λόγω αιτήσεις διεθνούς προστασίας. Διέταξαν δε τα μέλη της οικογένειας να εγκαταλείψουν την επικράτεια, επ' απειλή απομακρύνσεως, καθόσον ενέπιπταν στις διατάξεις της οδηγίας 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών (ΕΕ 2008, L 348, σ. 98)¹¹.

10. Η προσφεύγουσα γεννήθηκε στη Γερμανία στις 21 Δεκεμβρίου 2015. Έχει ρωσική ιθαγένεια, όπως και τα μέλη της οικογένειάς της. Το 2016 υπέβαλε αίτηση διεθνούς προστασίας. Κατά το αιτούν δικαστήριο, καμία διαδικασία προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους δεν κινήθηκε σε σχέση με την αίτηση αυτή.

11. Με απόφαση των γερμανικών αρχών της 14ης Φεβρουαρίου 2019, η οποία επικαιροποιήθηκε στις 19 Μαρτίου 2019, τα μέλη της οικογένειας της προσφεύγουσας διατάχθηκαν εκ νέου να εγκαταλείψουν την επικράτεια επ' απειλή απομακρύνσεως.

12. Με απόφαση της 20ής Μαρτίου 2019, η Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Μεταναστεύσεως και Προσφύγων, Γερμανία) απέρριψε την αίτηση διεθνούς προστασίας της προσφεύγουσας ως απαράδεκτη. Κατόπιν αυτού, η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου. Το εν λόγω δικαστήριο διατηρεί αμφιβολίες ως προς το αν η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας είναι, βάσει του κανονισμού 604/2013, το κράτος μέλος που είναι υπεύθυνο για την εξέταση της εν λόγω αιτήσεως διεθνούς προστασίας και, στην περίπτωση που δεν συμβαίνει κάτι τέτοιο, αν δύναται να απορρίψει την αίτηση αυτή ως απαράδεκτη βάσει του άρθρου 33, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 2013/32.

¹⁰ Πρβλ. απόφαση της 19ης Μαρτίου 2019, Ibrahim κ.λπ. (C-297/17, C-318/17, C-319/17 και C-438/17, EU:C:2019:219), με την οποία το Δικαστήριο έκρινε ότι «ένα κράτος μέλος δεν μπορεί νομίμως να ζητήσει από άλλο κράτος μέλος να προβεί στην αναδοχή ή στην εκ νέου ανάληψη, στο πλαίσιο των διαδικασιών που προβλέπονται από [τον κανονισμό 604/2013], υπηκόου τρίτης χώρας ο οποίος υπέβαλε αίτηση διεθνούς προστασίας στο πρώτο από αυτά τα κράτη μέλη αφού του χορηγήθηκε επικουρική προστασία από το δεύτερο από αυτά» (σκέψη 78).

¹¹ Περαιτέρω, λαμβανομένης υπόψη της μικρής διάρκειας της διαμονής τους στην Πολωνία, τα εν λόγω μέλη δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2003/109.

13. Υπό τις συνθήκες αυτές το Verwaltungsgericht Cottbus (διοικητικό πρωτοδικείο του Cottbus, Γερμανία) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

- «1) Λαμβανομένων υπόψη του σκοπού του ενωσιακού δικαίου που έγκειται στην αποφυγή των δευτερογενών μετακινήσεων, καθώς και της γενικής αρχής της οικογενειακής ενότητας, όπως διατυπώνεται στον [κανονισμό 604/2013], πρέπει να εφαρμοστεί κατ' αναλογίαν το άρθρο 20, παράγραφος 3, του κανονισμού αυτού σε περίπτωση στην οποία ένα ανήλικο τέκνο και οι γονείς του υποβάλλουν στο ίδιο κράτος μέλος αιτήσεις διεθνούς προστασίας, καίτοι οι γονείς απολαμβάνουν ήδη διεθνούς προστασίας σε άλλο κράτος μέλος, ενώ το τέκνο έχει γεννηθεί στο κράτος μέλος στο οποίο υπέβαλε την αίτηση διεθνούς προστασίας;
- 2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα, πρέπει να μην εξεταστεί η αίτηση ασύλου του ανήλικου τέκνου σύμφωνα με τον [κανονισμό 604/2013] και να εκδοθεί απόφαση μεταφοράς σύμφωνα με το άρθρο 26 του κανονισμού αυτού, για τον λόγο, επί παραδείγματι, ότι υπεύθυνο για την εξέταση της αιτήσεως διεθνούς προστασίας του ανήλικου τέκνου είναι το κράτος μέλος στο οποίο απολαμβάνουν διεθνούς προστασίας οι γονείς του;
- 3) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο δεύτερο ερώτημα, είναι κατ' αναλογίαν εφαρμοστέο και το άρθρο 20, παράγραφος 3, του [κανονισμού 604/2013], καθόσον, σύμφωνα με τη δεύτερη περίοδο της παραγράφου αυτής, παρέλκει η κίνηση χωριστής διαδικασίας αναδοχής ευθύνης για το μεταγενεστέρως γεννηθέν τέκνο, ακόμη και αν έτσι συντρέχει ο κίνδυνος το κράτος μέλος υποδοχής να μη λάβει γνώση ενδεχόμενης ανάγκης να αναλάβει το ανήλικο τέκνο ή να απορρίψει, σύμφωνα με τη διοικητική του πρακτική, την κατ' αναλογίαν εφαρμογή του άρθρου 20, παράγραφος 3, του [κανονισμού 604/2013], με αποτέλεσμα το εν λόγω ανήλικο τέκνο να κινδυνεύει να καταλήξει “πρόσφυγας σε τροχιά”;
- 4) Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο δεύτερο και στο τρίτο ερώτημα, μπορεί να απορριφθεί ως απαράδεκτη, κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 33, παράγραφος 2, στοιχείο α', της [οδηγίας 2013/32], αίτηση διεθνούς προστασίας που έχει υποβάλει ανήλικο τέκνο σε κράτος μέλος, ακόμη και όταν η διεθνής προστασία σε άλλο κράτος μέλος έχει χορηγηθεί όχι στο ίδιο το τέκνο, αλλά στους γονείς του;»

14. Η προσφεύγουσα, η Βελγική, η Γερμανική, η Ιταλική, η Ολλανδική και η Πολωνική Κυβέρνηση, καθώς και η Επιτροπή κατέθεσαν τις γραπτές παρατηρήσεις τους και/ή ανέπτυξαν προφορικά τις παρατηρήσεις τους κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 14ης Δεκεμβρίου 2021.

IV. Ανάλυση

A. Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

15. Φρονώ ότι είναι αναγκαίο να διατυπώσω, προκαταρκτικώς, ορισμένες επισημάνσεις σχετικά με την εμβέλεια της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως σε συνδυασμό με το περιεχόμενο των παρατηρήσεων που υποβλήθηκαν από τα ενδιαφερόμενα μέρη, καθώς και της συζητήσεως της υποθέσεως.

16. Το αιτούν δικαστήριο υποβάλλει στο Δικαστήριο τέσσερα προδικαστικά ερωτήματα των οποίων η δομή συμπίπτει με εκείνη του άρθρου 33, παράγραφος 1, της οδηγίας 2013/32. Το άρθρο αυτό διακρίνει, αφενός, τις περιπτώσεις στις οποίες δεν εξετάζεται αίτηση διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τον κανονισμό 604/2013, επειδή το επιληφθέν κράτος μέλος μεταβιβάζει την ευθύνη για την εξέταση της αιτήσεως αυτής στο κράτος μέλος το οποίο θεωρεί συναφώς υπεύθυνο, και, αφετέρου, τις περιπτώσεις κατά τις οποίες η αίτηση αυτή μπορεί να απορριφθεί ως απαράδεκτη¹².

17. Επομένως, το πρώτο, το δεύτερο και το τρίτο προδικαστικό ερώτημα αφορούν το ζήτημα κατά πόσον η ευθύνη που αφορά την εξέταση της αιτήσεως διεθνούς προστασίας τέκνου που γεννήθηκε στο έδαφος κράτους μέλους μπορεί να μεταβιβαστεί σε άλλο κράτος μέλος το οποίο έχει προηγουμένως χορηγήσει το καθεστώς πρόσφυγα στα μέλη της οικογένειας του τέκνου. Ειδικότερα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί από το Δικαστήριο να διευκρινίσει αν είναι δυνατή η κατ' αναλογία εφαρμογή του άρθρου 20, παράγραφος 3, του κανονισμού 604/2013 και, σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, αν είναι δυνατή, βάσει του άρθρου 26 του κανονισμού αυτού, η μεταφορά του εν λόγω τέκνου στο κράτος μέλος στο οποίο οι γονείς του απολαμβάνουν διεθνούς προστασίας, τούτο δε στο πλαίσιο της εξετάσεως της αιτήσεώς του.

18. Σε περίπτωση που τέτοια κατ' αναλογία εφαρμογή δεν μπορεί να γίνει δεκτή, το εν λόγω δικαστήριο ερωτά το Δικαστήριο, με το τέταρτο ερώτημά του, αν η εν λόγω αίτηση διεθνούς προστασίας μπορεί να κριθεί απαράδεκτη βάσει κατ' αναλογία εφαρμογής του άρθρου 33, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 2013/32.

19. Σε πρώτο στάδιο, θα εξηγήσω τους λόγους για τους οποίους καμία από τις διαδικαστικές οδούς που εξετάζονται στην αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δεν φαίνεται να είναι κατάλληλη, δεδομένου ότι καθένας από τους διαδίκους δυσκολεύεται προφανώς να προβεί σε κατ' αναλογία εφαρμογή αποδεκτή στο πλαίσιο της μιας ή της άλλης οδού. Η εν λόγω αναλογική εφαρμογή απαιτεί αν όχι ταυτότητα, τουλάχιστον ομοιότητα μεταξύ της περιπτώσεως η οποία δεν διέπεται από καμία ρύθμιση και εκείνης που έχει ρυθμιστεί ρητώς. Οι περιπτώσεις που μνημονεύονται στο άρθρο 20, παράγραφος 3, του κανονισμού 604/2013 και στο άρθρο 33, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 2013/32 διακρίνονται σαφώς από την επίμαχη στην κύρια δίκη, τόσο ως προς τη διατύπωση όσο και ως προς τον σκοπό τους.

20. Σε δεύτερο στάδιο, θα εξετάσω άλλες διαδικαστικές οδούς. Αφενός, θα αναλύσω την οδό που προτείνει η Επιτροπή με τις παρατηρήσεις της, δηλαδή την κατ' αναλογία εφαρμογή του κριτηρίου που εισάγεται με το άρθρο 9 του κανονισμού 604/2013, με τίτλο «Μέλη οικογένειας που είναι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας». Οι διάδικοι είχαν τη δυνατότητα να εκφέρουν την άποψή τους ως προς την εφαρμογή της εν λόγω διατάξεως, τόσο με τις γραπτές απαντήσεις τους στις ερωτήσεις που έθεσε το Δικαστήριο όσο και κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση. Αφετέρου, λαμβάνοντας υπόψη τα όρια της εν λόγω αναλογικής εφαρμογής, θα προτείνω στο Δικαστήριο μια εναλλακτική διαδικαστική οδό, της οποίας η κατευθυντήρια αρχή είναι το υπέρτερο συμφέρον του τέκνου.

21. Όπως συμφώνησαν οι διάδικοι κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το Δικαστήριο καλείται να εξεύρει λύση για το μέλλον, δεδομένου ότι, στην υπόθεση της κύριας δίκης, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας αναγνωρίζει ότι κατέστη υπεύθυνη για την εξέταση της αιτήσεως του τέκνου, λόγω της παρελεύσεως των προθεσμιών που τάσσει ο κανονισμός 604/2013 για την

¹² Πρβλ. διάταξη της 5ης Απριλίου 2017, Ahmed (C-36/17, EU:C:2017:273, σκέψη 38).

υποβολή αιτήματος αναδοχής. Το μέλλον αυτό δεν είναι μακρινό διότι το Δικαστήριο επιλήφθηκε παρόμοιου ζητήματος στο πλαίσιο της υποθέσεως C-153/21, *Ministre de l'immigration et de l'asile*¹³, της οποίας η εκδίκαση ανεστάλη στις 11 Νοεμβρίου 2021.

B. Η εξέταση της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

1. *Επί της κατ' αναλογίαν εφαρμογής του άρθρου 20, παράγραφος 3, του κανονισμού 604/2013, όσον αφορά τη συνεκτίμηση της καταστάσεως του ανηλίκου στο πλαίσιο της διαδικασίας προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους (πρώτο, δεύτερο και τρίτο προδικαστικό ερώτημα)*

22. Με το πρώτο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, από το Δικαστήριο να διευκρινίσει αν, προκειμένου να περιοριστούν οι δευτερογενείς μετακινήσεις και να προστατευθεί το θεμελιώδες δικαίωμα σεβασμού της οικογενειακής ζωής, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 7 του Χάρτη, το άρθρο 20, παράγραφος 3, του κανονισμού 604/2013 μπορεί να εφαρμοστεί κατ' αναλογίαν σε περίπτωση κατά την οποία ένα τέκνο υποβάλλει αίτηση διεθνούς προστασίας στο κράτος μέλος στο οποίο γεννήθηκε, ενώ τα μέλη της οικογένειάς του απολαμβάνουν διεθνούς προστασίας σε άλλο κράτος μέλος.

23. Για τους λόγους που θα εκθέσω στη συνέχεια, αν γινόταν δεκτή μια τέτοια αναλογική εφαρμογή θα είχε ως αποτέλεσμα τη μη συνεκτίμηση του γράμματος και της *ratio legis* του άρθρου 20, παράγραφος 3, του κανονισμού 604/2013.

24. Το άρθρο 20 του κανονισμού αυτού ορίζει τους κανόνες που διέπουν την έναρξη, ή την «κίνηση», κατά τη διατύπωση του τίτλου του, της διαδικασίας προσδιορισμού του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αιτήσεως διεθνούς προστασίας.

25. Στο άρθρο 20, παράγραφοι 1 και 2, του εν λόγω κανονισμού, ο νομοθέτης της Ένωσης διευκρινίζει, πρώτον, ότι η διαδικασία προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους κινείται «μόλις υποβληθεί για πρώτη φορά αίτηση διεθνούς προστασίας σε ένα κράτος μέλος»¹⁴ (παράγραφος 1) και ότι μια αίτηση διεθνούς προστασίας θεωρείται υποβληθείσα από τη στιγμή κατά την οποία κοινοποιείται στην αρμόδια αρχή είτε το έντυπο που υποβάλλεται προς τούτο από τον αιτούντα είτε το πρακτικό που καταρτίζεται από τις αρμόδιες εθνικές αρχές (παράγραφος 2).

26. Δεύτερον, στο άρθρο 20, παράγραφος 3, του ίδιου κανονισμού, ο εν λόγω νομοθέτης καθορίζει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες η αρμόδια εθνική αρχή πρέπει να λαμβάνει υπόψη την «κατάσταση του ανηλίκου» στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής. Η παράγραφος αυτή έχει ως εξής:

«Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, η κατάσταση του ανηλίκου ο οποίος συνοδεύει τον αιτούντα και εμπίπτει στον ορισμό του μέλους οικογένειας είναι αδιαχώριστη από εκείνη του μέλους οικογένειάς του και υπάγεται στην αρμοδιότητα του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας του εν λόγω μέλους οικογένειας, ακόμα και αν ο ανήλικος δεν είναι ατομικά αιτών, εφόσον αυτό είναι προς το μείζον συμφέρον του ανηλίκου. Το ίδιο ισχύει και για τα τέκνα που γεννήθηκαν μετά την άφιξη του αιτούντος στο έδαφος των

¹³ Στο πλαίσιο της υποθέσεως αυτής, τα μέλη οικογένειας Σύρων εγκατέλειψαν την Ελλάδα, μολοντί τους είχε αναγνωριστεί το καθεστώς πρόσφυγα στο κράτος μέλος αυτό, προκειμένου να μεταβούν στο Λουξεμβούργο όπου γεννήθηκε το τελευταίο μέλος της οικογένειας. Το τέκνο υπέβαλε στο εν λόγω κράτος μέλος αίτηση διεθνούς προστασίας, η οποία κρίθηκε απαράδεκτη βάσει και του άρθρου 33, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 2013/32.

¹⁴ Η υπογράμμιση δική μου.

κρατών μελών, χωρίς να χρειάζεται να κινηθεί νέα διαδικασία αναδοχής ευθύνης για τα εν λόγω τέκνα.»¹⁵

27. Πρώτον, ο νομοθέτης της Ένωσης αναφέρεται στην περίπτωση ανηλίκου του οποίου τα μέλη της οικογένειας υπέβαλαν για πρώτη φορά αίτηση διεθνούς προστασίας σε κράτος μέλος, κατά την έννοια του άρθρου 20, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 604/2013, και ως εκ τούτου, οι αρμόδιες εθνικές αρχές κίνησαν διαδικασία προσδιορισμού του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση των αιτήσεων αυτών¹⁶.

28. Ωστόσο, αποκλείεται το ενδεχόμενο αναλογίας μεταξύ της καταστάσεως ανηλίκου του οποίου τα μέλη της οικογένειας είναι αιτούντες διεθνή προστασία και εκείνης ενός ανηλίκου του οποίου τα μέλη της οικογένειας απολαμβάνουν ήδη της προστασίας αυτής. Οι έννοιες «αιτών διεθνή προστασία» και «δικαιούχος διεθνούς προστασίας» ορίζονται κατά τρόπο διαφορετικό στο άρθρο 2, στοιχεία β', γ' και στ', του κανονισμού 604/2013 και καλύπτουν διαφορετικά νομικά καθεστώτα των οποίων η αναγνώριση και το περιεχόμενο ρυθμίζονται από ειδικές διατάξεις. Αυτός είναι, εξάλλου, ο λόγος για τον οποίον ο νομοθέτης της Ένωσης διακρίνει, στο άρθρο 9 του κανονισμού αυτού, την κατάσταση ανηλίκου του οποίου τα μέλη της οικογένειας είναι *δικαιούχοι* διεθνούς προστασίας από την κατάσταση του ανηλίκου του οποίου τα μέλη της οικογένειας είναι *αιτούντες* διεθνή προστασία, στο άρθρο 10 και το άρθρο 20, παράγραφος 3, του εν λόγω κανονισμού. Επομένως, η αναγνώριση τέτοιας αναλογίας μεταξύ της περιπτώσεως που προέβλεψε ο εν λόγω νομοθέτης στο άρθρο 20, παράγραφος 3, του ίδιου κανονισμού και εκείνης που μνημονεύεται από το αιτούν δικαστήριο θα μπορούσε να υπονομεύσει τη διάκριση στην οποία προβαίνει ο εν λόγω νομοθέτης μεταξύ των δύο αυτών εννοιών. Θα είχε, δε, ως αποτέλεσμα, κατ' ουσίαν, την καθιέρωση κριτηρίου ευθύνης διαφορετικού από εκείνα που απαριθμούνται κατά τρόπο εξαντλητικό στο κεφάλαιο III του κανονισμού 604/2013, το οποίο διαφέρει από εκείνο που ρητώς προβλέπεται στο άρθρο 9.

29. Δεύτερον, μια τέτοια αναλογία θα ισοδυναμούσε με άρνηση της ratio legis του άρθρου 20, παράγραφος 3, του κανονισμού 604/2013.

30. Η εν λόγω ratio legis εκτίθεται στις προπαρασκευαστικές εργασίες του κανονισμού (ΕΚ) 343/2003¹⁷, του οποίου το άρθρο 4, παράγραφος 2, επαναλήφθηκε στο άρθρο 20, παράγραφος 3, του κανονισμού 604/2013. Από την αιτιολογική έκθεση της προτάσεως της Επιτροπής¹⁸ η οποία οδήγησε στην έκδοση του κανονισμού 343/2003 προκύπτει ότι ο κανόνας αυτός αποσκοπεί στη διαφύλαξη της οικογενειακής ενότητας, με την ταυτόχρονη μεταφορά του ανηλίκου και των μελών της οικογένειάς του στο κράτος μέλος που είναι υπεύθυνο για την εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας τις οποίες υπέβαλαν τα εν λόγω μέλη, τούτο δε ανεξαρτήτως του αν ο εν λόγω ανήλικος είναι τυπικώς αιτών κατά την έννοια της ρυθμίσεως του κράτους μέλους προς το οποίο υποβλήθηκαν οι αιτήσεις αυτές. Ο κανόνας αυτός αποσκοπεί στο να αποτρέψει το ενδεχόμενο τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν με διαφορετικό τρόπο τις διατάξεις σχετικά με τον

¹⁵ Η υπογράμμιση δική μου.

¹⁶ Συναφώς, παρατηρώ, όπως και η Επιτροπή, ότι το γεγονός ότι τα μέλη της οικογένειας της προσφεύγουσας υπέβαλαν αιτήσεις διεθνούς προστασίας στη Γερμανία φαίνεται ότι δεν ασκεί επιρροή στην υπόθεση. Πράγματι, οι αιτήσεις αυτές κρίθηκαν απαράδεκτες, σύμφωνα με το άρθρο 33, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 2013/32.

¹⁷ Κανονισμός του Συμβουλίου, της 18ης Φεβρουαρίου 2003, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας (ΕΕ 2003, L 50, σ. 1).

¹⁸ Πρβλ. αιτιολογική έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας [COM(2001) 447 τελικό].

προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι προβλέπουν διαφορετικές ρυθμίσεις ως προς τις διατυπώσεις που πρέπει να τηρήσει ένας ανήλικος προκειμένου να θεωρηθεί αιτών όταν συνοδεύει ενήλικα.

31. Υπό την προϋπόθεση ότι τούτο συνάδει με το υπέρτερο συμφέρον του τέκνου, ο νομοθέτης της Ένωσης αποβλέπει σε παραλληλισμό μεταξύ της κατάστασής του τέκνου και εκείνης των μελών της οικογένειάς του, τις οποίες θεωρεί «αδιαχώριστες» κατά το στάδιο του προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους, δεδομένου ότι οι αιτήσεις τους συνδέονται ως προς τον χρόνο και ως προς τον τόπο.

32. Εντούτοις, μια κατάσταση όπως η επίμαχη διαφέρει θεμελιωδώς από εκείνη την οποία μνημονεύει ο νομοθέτης της Ένωσης στο άρθρο 20, παράγραφος 3, του κανονισμού 604/2013. Πράγματι, αντιθέτως προς την περίπτωση του άρθρου αυτού, ο ανήλικος υπέβαλε επισήμως και ατομικώς αίτηση διεθνούς προστασίας, οπότε πρέπει να θεωρηθεί ως αιτών. Περαιτέρω, δεδομένου ότι τα μέλη της οικογένειάς του δεν υπέβαλαν αιτήσεις διεθνούς προστασίας, η αρμόδια εθνική αρχή δεν έχει λόγους να κινήσει διαδικασία προσδιορισμού του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση των εν λόγω αιτήσεων διεθνούς προστασίας. Επομένως, λόγω της ημερομηνίας και του τόπου γεννήσεως του τέκνου, η υποβληθείσα από αυτό αίτηση διεθνούς προστασίας και η διαδικασία προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους την οποία η αίτηση αυτή συνεπάγεται διακρίνονται ως προς τον χρόνο και τον τόπο από τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας οι οποίες υποβλήθηκαν προηγουμένως από τα μέλη της οικογένειάς του σε άλλο κράτος μέλος¹⁹. Από την άποψη αυτή, η κατάσταση του τέκνου αυτού μπορεί εκ των πραγμάτων να διαχωριστεί από εκείνη των μελών της οικογένειάς του.

33. Τρίτον, φρονώ ότι η κατ' αναλογία εφαρμογή του άρθρου 20, παράγραφος 3, του κανονισμού 604/2013 δεν μπορεί να στηριχθεί στον σκοπό αποφυγής των «δευτερογενών μετακινήσεων» τον οποίον επιδιώκει το δίκαιο της Ένωσης. Πράγματι, όπως επισήμανε το Δικαστήριο, οι διατάξεις του κανονισμού αυτού αποσκοπούν στην αποτροπή των *μετακινήσεων των αιτούντων διεθνή προστασία*. Επομένως, σκοπός είναι να αποτραπεί το ενδεχόμενο οι αιτούντες, μετά την υποβολή της αιτήσεώς τους στο πρώτο κράτος μέλος, να εγκαταλείψουν το κράτος αυτό πριν από την έκδοση αποφάσεως επί της αιτήσεως αυτής, προκειμένου να μεταβούν σε δεύτερο κράτος μέλος προς το οποίο θα υποβάλουν νέα αίτηση διεθνούς προστασίας.

34. Ωστόσο, στην επίμαχη στην κύρια δίκη περίπτωση, τα μέλη της οικογένειας της αιτούσας δεν υπέβαλαν ταυτόχρονες αιτήσεις διεθνούς προστασίας σε περισσότερα κράτη μέλη, διότι έχουν ήδη υπαχθεί στο καθεστώς πρόσφυγα σε ένα από τα κράτη αυτά²⁰. Η κατάσταση αυτή συνιστά μάλλον παράβαση των διατάξεων του άρθρου 33 της οδηγίας 2011/95, το οποίο περιορίζει την ελεύθερη κυκλοφορία των δικαιούχων διεθνούς προστασίας στο έδαφος του κράτους μέλους χορηγήσεως, δεδομένου ότι τα μέλη της οικογένειας μετακινήθηκαν και εγκαταστάθηκαν σε άλλο κράτος μέλος, εν προκειμένω στη Γερμανία, χωρίς να τους έχει χορηγηθεί σχετική άδεια διαμονής.

¹⁹ Εν προκειμένω, τα μέλη της οικογένειας της προσφεύγουσας υπέβαλαν μεν αιτήσεις διεθνούς προστασίας το 2012 στην Πολωνία, αλλά το τέκνο υπέβαλε την επίμαχη αίτηση το 2016 στη Γερμανία.

²⁰ Πρβλ. απόφαση της 10ης Δεκεμβρίου 2020, Minister for Justice and Equality (Αίτηση διεθνούς προστασίας στην Ιρλανδία) (C-616/19, EU:C:2020:1010, σκέψεις 51, 52 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Αυτός είναι, επίσης, ο σκοπός της οδηγίας 2013/32, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 13, στην οποία αναφέρεται ότι «[η] προσέγγιση των κανόνων σχετικά με τις διαδικασίες χορήγησης και ανάκλησης της διεθνούς προστασίας αναμένεται να συμβάλει στον περιορισμό των δευτερογενών μετακινήσεων των αιτούντων διεθνή προστασία μεταξύ των κρατών μελών, όταν αυτές οφείλονται στις διαφορές των νομικών πλαισίων, και να οδηγήσει στη δημιουργία ισοδύναμων συνθηκών για την εφαρμογή της οδηγίας 2011/95/ΕΕ στα κράτη μέλη», καθώς και της οδηγίας 2013/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία (ΕΕ 2013, L 180, σ. 96), σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 12 αυτής.

35. Υπό το πρίσμα όλων αυτών των στοιχείων, φρονώ ότι δεν είναι δυνατή η κατ' αναλογία εφαρμογή του άρθρου 20, παράγραφος 3, του κανονισμού 604/2013 σε περίπτωση όπως αυτή στην οποία αναφέρεται το αιτούν δικαστήριο, λαμβανομένων υπόψη των ουσιωδών διαφορών που παρουσιάζουν οι δύο περιπτώσεις.

36. Επομένως, προτείνω στο Δικαστήριο να αποφανθεί ότι το άρθρο 20, παράγραφος 3, του κανονισμού 604/2013 δεν μπορεί να εφαρμοστεί κατ' αναλογία στην περίπτωση κατά την οποία ένα τέκνο υποβάλλει αίτηση διεθνούς προστασίας στο κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου γεννήθηκε και διαμένει μαζί με τα μέλη της οικογένειάς του, ενώ αυτά απολαύουν διεθνούς προστασίας σε άλλο κράτος μέλος.

37. Λαμβανομένης υπόψη της απαντήσεως που προτείνω να δοθεί στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα, παρέλκει η απάντηση στο δεύτερο και στο τρίτο προδικαστικό ερώτημα.

2. *Επί της κατ' αναλογία εφαρμογής του λόγου απαραδέκτου της αιτήσεως κατά το άρθρο 33, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 2013/32 (τέταρτο προδικαστικό ερώτημα)*

38. Με το τέταρτο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, από το Δικαστήριο να διευκρινίσει αν, βάσει κατ' αναλογία εφαρμογής του άρθρου 33, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 2013/32, ένα κράτος μέλος μπορεί να κρίνει την υποβληθείσα από τέκνο αίτηση διεθνούς προστασίας ως απαράδεκτη για τον λόγο ότι τέτοια προστασία έχει χορηγηθεί στα μέλη της οικογένειάς του από άλλο κράτος μέλος.

39. Για τους λόγους που θα εκθέσω στη συνέχεια, φρονώ επίσης ότι το Δικαστήριο δεν μπορεί να προβεί σε τέτοια κατ' αναλογία εφαρμογή.

40. Πρώτον, από το άρθρο 33, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 2013/32 προκύπτει ότι τα κράτη μέλη μπορούν να θεωρήσουν αίτηση για διεθνή προστασία ως απαράδεκτη όταν «η διεθνή προστασία έχει χορηγηθεί από άλλο κράτος μέλος». Το περιεχόμενο του κανόνα αυτού διευκρινίζεται στην αιτιολογική σκέψη 43 της οδηγίας αυτής ως εξής:

«(43) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάζουν όλες τις αιτήσεις επί της ουσίας, δηλαδή να αξιολογούν κατά πόσον ο *συγκεκριμένος αιτών* μπορεί να θεωρηθεί ως πρόσωπο που δικαιούται διεθνή προστασία κατά την έννοια της οδηγίας 2011/95/ΕΕ [...] Ειδικότερα, τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να υποχρεωθούν να εξετάζουν μια αίτηση διεθνούς προστασίας επί της ουσίας όταν μια πρώτη χώρα έχει χορηγήσει *στον αιτούντα* το καθεστώς πρόσφυγα [...]»²¹.

41. Από τη διατύπωση αυτή προκύπτει σαφώς ότι οι διατάξεις του άρθρου 33, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 2013/32 έχουν εφαρμογή στην περίπτωση κατά την οποία ο αιτών διεθνή προστασία είναι ήδη δικαιούχος τέτοιας προστασίας σε άλλο κράτος μέλος. Βάσει ακριβώς του ότι ο αιτών διεθνή προστασία και ο δικαιούχος της προστασίας αυτής ταυτίζονται στο πλαίσιο του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου, το άρθρο αυτό αποτελεί έκφραση της

²¹ Η υπογράμμιση δική μου. Βλ., επίσης, απόφαση της 22ας Φεβρουαρίου 2022, Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Οικογενειακή ενότητα – Προστασία που έχει ήδη χορηγηθεί) (C-483/20, ΕΥ:C:2022:103), με την οποία το Δικαστήριο έκρινε ότι, «[ε]πομένως, από το ίδιο το γράμμα του άρθρου 33, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 2013/32 προκύπτει ότι τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να εξετάζουν αν ο αιτών πληροί τις προϋποθέσεις για διεθνή προστασία κατ' εφαρμογήν της οδηγίας 2011/95 όταν έχει ήδη παρασχεθεί τέτοια προστασία σε άλλο κράτος μέλος» (σκέψη 24).

αρχής της αμοιβαίας εμπιστοσύνης²². Η περίπτωση αυτή δεν μπορεί, προφανώς, να εξομοιωθεί με κατάσταση, όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, στην οποία ο αιτών διεθνή προστασία και ο δικαιούχος της προστασίας αυτής είναι διαφορετικά πρόσωπα.

42. Δεύτερον, το άρθρο 33, παράγραφος 2, της οδηγίας 2013/32 απαριθμεί τους λόγους απαραδέκτου αιτήσεως διεθνούς προστασίας. Το Δικαστήριο έχει επανειλημμένως κρίνει ότι η απαρίθμηση αυτή πρέπει να θεωρηθεί εξαντλητική τόσο υπό το πρίσμα του γράμματος του άρθρου αυτού και της χρήσεως του όρου «μόνο» που προηγείται της απαριθμήσεως των λόγων αυτών όσο και υπό το πρίσμα του σκοπού του, δεδομένου ότι το εν λόγω άρθρο αποσκοπεί ακριβώς «στον μετριασμό της υποχρέωσης του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο να εξετάσει αίτηση διεθνούς προστασίας ορίζοντας τις περιπτώσεις κατά τις οποίες τέτοιου είδους αίτηση λογίζεται ως απαράδεκτη»²³. Υπό τις συνθήκες αυτές, το άρθρο 33, παράγραφος 2, της οδηγίας 2013/32 δεν μπορεί να εφαρμοστεί κατ' αναλογία σε περίπτωση ουδόλως συγκρίσιμη, στο μέτρο που τούτο συνεπάγεται την προσθήκη λόγου απαραδέκτου διαφορετικού από εκείνους που απαριθμούνται ρητώς από τον νομοθέτη της Ένωσης στο άρθρο αυτό, πράγμα που αντιβαίνει στη βούληση που αυτός εξέφρασε σαφώς.

43. Επιπροσθέτως, τούτο θα έχει ως αποτέλεσμα να στερηθεί ένα τέκνο, όπως η προσφεύγουσα, την πραγματική πρόσβαση στις διαδικασίες χορηγήσεως διεθνούς προστασίας, πράγμα που προδήλως προσβάλλει τα θεμελιώδη δικαιώματά του, και ειδικότερα το άρθρο 18 και το άρθρο 24, παράγραφος 2, του Χάρτη²⁴, στα οποία στηρίζεται η οδηγία 2013/32. Το δικαίωμα ασύλου είναι ατομικό δικαίωμα. Η κήρυξη ως απαράδεκτης της αιτήσεως διεθνούς προστασίας που υπέβαλε το τέκνο αυτό για τον λόγο ότι στα μέλη της οικογένειάς του έχει χορηγηθεί διεθνής προστασία σε άλλο κράτος μέλος ενέχει τον κίνδυνο οι αρμόδιες εθνικές αρχές να μην εξετάσουν ποτέ την υποβληθείσα από το εν λόγω τέκνο αίτηση. Μια απόφαση περί απαραδέκτου έχει σοβαρές συνέπειες των οποίων η εμβέλεια πρέπει να περιορίζεται αυστηρά. Ως εκ τούτου, πρέπει να επισημάνω ότι στην υπόθεση Bundesrepublik Deutschland (C-504/21), η οποία εκκρεμεί ενώπιον του Δικαστηρίου, οι γερμανικές αρχές απέρριψαν το αίτημα αναδοχής των μελών της οικογένειας δικαιούχου διεθνούς προστασίας, το οποίο υποβλήθηκε από τις ελληνικές αρχές σύμφωνα με το άρθρο 9 και με το άρθρο 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 604/2013, για τον λόγο ότι οι αιτήσεις τους για τη χορήγηση διεθνούς προστασίας είχαν κηρυχθεί απαράδεκτες βάσει του άρθρου 33, παράγραφος 2, της οδηγίας 2013/32.

44. Τρίτον, δεν συμμερίζομαι την άποψη που εξέφρασε ένας εκ των διαδίκων κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση απαραδέκτου της αιτήσεως του και μεταφοράς στο κράτος υποδοχής, το τέκνο μπορεί, εντούτοις, να απολαύει των δικαιωμάτων και οικονομικών και κοινωνικών ευεργετημάτων που προβλέπονται από τα άρθρα 23 έως 35 της οδηγίας 2011/95, ως μέλος της οικογένειας δικαιούχων διεθνούς προστασίας.

45. Αφενός, η παροχή των εν λόγω δικαιωμάτων και ευεργετημάτων δεν ισοδυναμεί με αναγνώριση του καθεστώτος πρόσφυγα ή του καθεστώτος επικουρικής προστασίας, στο οποίο μπορεί να υπαχθεί κάθε πρόσωπο που πληροί ατομικώς τις προϋποθέσεις χορηγήσεως που ορίζονται στα κεφάλαια II και III της οδηγίας 2011/95, ιδίως διότι αντιμετωπίζει ή ενδέχεται να αντιμετωπίσει απειλή διώξεως ή σοβαρή βλάβη στη χώρα καταγωγής του. Αυτός, εξάλλου, είναι

²² Πρβλ. απόφαση της 22ας Φεβρουαρίου 2022, Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Οικογενειακή ενότητα – Προστασία που έχει ήδη χορηγηθεί) (C-483/20, EU:C:2022:103, σκέψεις 29 και 37 καθώς και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

²³ Πρβλ. αποφάσεις της 19ης Μαρτίου 2020, Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tompá) (C-564/18, EU:C:2020:218, σκέψεις 29 και 30 καθώς και εκεί μνημονευόμενη νομολογία), και της 14ης Μαΐου 2020, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság (C-924/19 PPU και C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, σκέψεις 149 και 182 καθώς και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

²⁴ Το άρθρο 24, παράγραφος 2, του Χάρτη ορίζει ότι «[σ]ε όλες τις πράξεις που αφορούν τα παιδιά, είτε επιχειρούνται από δημόσιες αρχές είτε από ιδιωτικούς οργανισμούς, πρωταρχική σημασία πρέπει να δίνεται στο υπέρτατο συμφέρον του παιδιού».

ο λόγος για τον οποίον, στο άρθρο 23, παράγραφος 2, της οδηγίας αυτής, ο νομοθέτης της Ένωσης επιφυλάσσει ρητώς τη χορήγηση των εν λόγω δικαιωμάτων και ευεργετημάτων μόνο στα μέλη της οικογένειας τα οποία, ατομικά, δεν πληρούν τις αναγκαίες προϋποθέσεις για την παροχή διεθνούς προστασίας²⁵. Ωστόσο, είναι εύλογο να θεωρηθεί ότι στο πλαίσιο της υποθέσεως της κύριας δίκης το τέκνο μπορεί να τύχει της προστασίας αυτής, όπως συμβαίνει με εκείνη που χορηγήθηκε στα μέλη της οικογένειάς του²⁶. Επομένως, δεν υπάρχει κανένας λόγος το τέκνο αυτό, σε περίπτωση μεταφοράς στο κράτος υποδοχής, να τύχει μόνο των ευεργετημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 24 έως 35 της εν λόγω οδηγίας.

46. Αφετέρου, όπως έκρινε το Δικαστήριο με την απόφαση της 9ης Νοεμβρίου 2021, Bundesrepublik Deutschland (Διατήρηση της οικογενειακής ενότητας)²⁷, «από την ερμηνεία του άρθρου 2, στοιχείο ι', της οδηγίας 2011/95, που ορίζει την έννοια των “μελών της οικογένειας” για τις ανάγκες της εν λόγω οδηγίας, και του άρθρου 23, παράγραφος 2, αυτής προκύπτει ότι η υποχρέωση των κρατών μελών να προβλέπουν πρόσβαση στα ως άνω πλεονεκτήματα δεν επεκτείνεται στα τέκνα του δικαιούχου διεθνούς προστασίας τα οποία έχουν γεννηθεί εντός του κράτους μέλους υποδοχής στο πλαίσιο μιας οικογένειας που δημιουργήθηκε εντός του κράτους αυτού»²⁸. Ως εκ τούτου, σε περίπτωση όπως η επίμαχη κατά την οποία το τέκνο δεν εμπίπτει στην έννοια των «μελών της οικογένειας», κατά το άρθρο 2, στοιχείο ι', της οδηγίας αυτής, το κράτος υποδοχής δεν υπέχει καμιά υποχρέωση να του χορηγήσει τα δικαιώματα και τα ευεργετήματα που προβλέπονται στα άρθρα 24 έως 35 της εν λόγω οδηγίας.

47. Επομένως, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων αυτών, είμαι της γνώμης ότι ένα κράτος μέλος δεν μπορεί, βάσει κατ' αναλογία εφαρμογής του άρθρου 33, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 2013/32, να κρίνει απαράδεκτη την υποβληθείσα από τέκνο αίτηση διεθνούς προστασίας για τον λόγο ότι η προστασία αυτή έχει χορηγηθεί στα μέλη της οικογένειάς του από άλλο κράτος μέλος.

Γ. Η εξέταση άλλων πιθανών διαδικαστικών οδών

48. Προκειμένου να δοθεί χρήσιμη απάντηση στο αιτούν δικαστήριο, προτείνω στο Δικαστήριο την εξέταση άλλων διαδικαστικών οδών: πρώτον, την οδό που προτείνει η Επιτροπή με τις παρατηρήσεις της, δηλαδή την κατ' αναλογία εφαρμογή του άρθρου 9 του κανονισμού 604/2013, και, δεύτερον, την οδό η οποία, κατ' εμέ, είναι η πλέον απλή και σύμφωνη προς τα συμφέροντα του τέκνου και στηρίζεται σε εφαρμογή των γενικών αρχών που διέπουν τον εν λόγω κανονισμό, δηλαδή του άρθρου 3, παράγραφος 2, και του άρθρου 6, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού.

²⁵ Πρβλ. απόφαση της 9ης Νοεμβρίου 2021, Bundesrepublik Deutschland (Διατήρηση της οικογενειακής ενότητας) (C-91/20, EU:C:2021:898, σκέψη 51).

²⁶ Θα μπορούσε να αποτελεί αναγνώριση πρωτογενούς ή παράγωγου δικαιώματος, κατ' εφαρμογή των αρχών που διατύπωσε το Δικαστήριο με την απόφαση της 4ης Οκτωβρίου 2018, Ahmedbekova (C-652/16, EU:C:2018:801, σκέψη 72), και επιβεβαίωσε με την απόφαση της 9ης Νοεμβρίου 2021, Bundesrepublik Deutschland (Διατήρηση της οικογενειακής ενότητας) (C-91/20, EU:C:2021:898, σκέψη 41).

²⁷ C-91/20 (EU:C:2021:898).

²⁸ Σκέψη 37 της αποφάσεως αυτής.

1. Επί της κατ' αναλογία εφαρμογής του κριτηρίου ευθύνης που ορίζεται στο άρθρο 9 του κανονισμού 604/2013

49. Το άρθρο 9 του κανονισμού 604/2013 καθιερώνει κριτήριο προσδιορισμού του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αιτήσεως διεθνούς προστασίας, όπως συνάγεται από το κεφάλαιο III στο οποίο εντάσσεται η εν λόγω διάταξη. Το κριτήριο αυτό φέρει τον τίτλο «Μέλη οικογένειας που είναι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας». Στηρίζεται σε οικογενειακές παραμέτρους στις οποίες εμπίπτουν τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 8 («Ανήλικοι»), στο άρθρο 10 («Μέλη οικογένειας που είναι αιτούντες διεθνή προστασία»), στο άρθρο 11 («Οικογενειακή διαδικασία») και στην παράγραφο 2 του άρθρου 17 («Ρήτρες διακριτικής ευχέρειας») του κανονισμού αυτού.

50. Το άρθρο 9 του εν λόγω κανονισμού προβλέπει ότι, όταν ένα κράτος μέλος χορηγεί άδεια διαμονής σε μέλος της οικογένειας του αιτούντος ως δικαιούχου διεθνούς προστασίας, το εν λόγω κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αιτήσεως διεθνούς προστασίας των άλλων μελών της οικογένειας, υπό τον όρο ότι οι ενδιαφερόμενοι εξέφρασαν την επιθυμία τους γραπτώς²⁹.

51. Από την εξέταση των προπαρασκευαστικών εργασιών του κανονισμού 343/2003 προκύπτει ότι το κριτήριο αυτό επιδιώκει πολλούς σκοπούς. Αποσκοπεί, αφενός, στη διασφάλιση της οικογενειακής επανένωσης μέσω της δυνατότητας να διαμείνει ο αιτών με τα μέλη της οικογένειάς του στο κράτος μέλος στο οποίο τα μέλη αυτά έλαβαν άδεια διαμονής ως δικαιούχοι διεθνούς προστασίας. Αφετέρου, έχει ως σκοπό τη διασφάλιση της ταχείας διεξαγωγής της διαδικασίας εξετάσεως της αιτήσεως, εξυπακουμένου ότι το κράτος μέλος το οποίο έχει χορηγήσει καθεστώς πρόσφυγα και άδεια διαμονής σε τουλάχιστον ένα μέλος της οικογένειας είναι το πλέον κατάλληλο να εκτιμήσει το βάσιμο των φόβων διώξεως του αιτούντος στη χώρα καταγωγής του.

52. Η εφαρμογή του προβλεπόμενου στο άρθρο 9 του κανονισμού 604/2013 κριτηρίου απαιτεί τη συνδρομή διάφορων προϋποθέσεων. Πρώτον, το κράτος μέλος αυτό είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αιτήσεως προστασίας μόνον υπό την προϋπόθεση ότι τουλάχιστον ένα από τα μέλη της οικογένειας του αιτούντος έχει δικαίωμα διαμονής στο έδαφος του κράτους που θεωρείται υπεύθυνο για την εξέταση της αιτήσεως παροχής προστασίας ως δικαιούχος διεθνούς προστασίας. Δεύτερον, το εν λόγω κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την εξέταση της εν λόγω αιτήσεως μόνον υπό την προϋπόθεση ότι ο αιτών και το μέλος της οικογένειάς του στο οποίο έχει χορηγηθεί άδεια διαμονής στο έδαφος του ίδιου κράτους μέλους εκφράζουν γραπτώς τη *συναίνεσή* τους όσον αφορά την επανένωσή τους.

53. Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 1, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού (ΕΚ) 1560/2003³⁰, η αίτηση προς το κράτος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα αναδοχής βάσει του κριτηρίου ευθύνης που προβλέπεται στο άρθρο 9 του κανονισμού 604/2013 πρέπει, επομένως, να περιλαμβάνει όχι μόνο γραπτή επιβεβαίωση της «νόμιμης κατοικίας» των μελών της οικογένειας

²⁹ Ο νομοθέτης της Ένωσης διευκρινίζει ότι η διάταξη αυτή έχει εφαρμογή στην οικογένεια που έχει προηγουμένως δημιουργηθεί ή και όχι στη χώρα καταγωγής, η οποία, ως εκ τούτου, διαφέρει από τον ορισμό των «μελών της οικογένειας» του άρθρου 2, στοιχείο ζ', του ίδιου κανονισμού.

³⁰ Κανονισμός της Επιτροπής, της 2ας Σεπτεμβρίου 2003, για τα μέτρα εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 343/2003 (ΕΕ 2003, L 222, σ. 3), κατόπιν της τελευταίας τροποποίησής του με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 118/2014 (ΕΕ 2014, L 39, σ. 1). Ο κανονισμός αυτός εκδόθηκε κατ' εφαρμογήν του άρθρου 17, παράγραφος 3, του κανονισμού 343/2003, νυν άρθρο 21, παράγραφος 3, του κανονισμού 604/2013.

στο έδαφος του κράτους αυτού, τους τίτλους διαμονής που τους χορηγήθηκαν και το απόσπασμα μητρώου, αλλά να περιέχει και τα αποδεικτικά συγγένειας, εφόσον υπάρχουν, και να βεβαιώνει τη συναίνεση των ενδιαφερομένων.

54. Κατά τη γνώμη μου, οι εν λόγω δύο προϋποθέσεις αντιτίθενται στην κατ' αναλογία εφαρμογή του άρθρου 9 του κανονισμού 604/2013 σε περίπτωση όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη.

55. Όσον αφορά την προϋπόθεση κατά την οποία το μέλος της οικογένειας πρέπει να έχει «[λάβει] άδεια διαμονής [...] ως δικαιούχος διεθνούς προστασίας» στο έδαφος του κράτους προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα αναδοχής, διαπιστώνω ότι η προϋπόθεση αυτή διαφέρει από εκείνη που θέτει το άρθρο 8, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού αυτού, βάσει της οποίας το μέλος της οικογένειας πρέπει να «ευρίσκεται νομίμως» στο κράτος αυτό³¹. Ωστόσο, φρονώ ότι, λαμβανομένου υπόψη του σκοπού που επιδιώκει ο νομοθέτης της Ένωσης, δηλαδή της οικογενειακής επανένωσης, η προϋπόθεση αυτή συνεπάγεται ότι το εν λόγω μέλος της οικογένειας του αιτούντος όχι μόνο διαθέτει στο εν λόγω κράτος άδεια διαμονής που του παρέχει η ιδιότητα του δικαιούχου διεθνούς προστασίας³², αλλά και διαμένει πράγματι στο κράτος αυτό. Συγκεκριμένα, δεν μπορεί να οργανωθεί η επανένωση αιτούντος με μέλος της οικογένειάς του, ιδίως όταν ο αιτών είναι τέκνο, αν το μέλος αυτό δεν διαμένει πράγματι στο έδαφος του κράτους προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα ή αν δεν διαθέτει τη σχετική άδεια διαμονής είτε λόγω του κινδύνου που το μέλος αυτό αποτελεί για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη είτε λόγω της ανακλήσεως ή της λήξεως της άδειας διαμονής του³³. Στις περιπτώσεις αυτές, η εν λόγω οικογενειακή επανένωση μπορεί να παρακωλυθεί και η διαδικασία αναδοχής ευθύνης και μεταφοράς του εν λόγω αιτούντος ενδέχεται να καταλήξει στην κίνηση νέας διαδικασίας προσδιορισμού του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αιτήσεως.

56. Επισημαίνω, επίσης, ότι σε περίπτωση όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, στην οποία τα μέλη της οικογένειας δεν διαμένουν πλέον στο κράτος υποδοχής και αντιτάσσονται στο ενδεχόμενο επιστροφής τους στο κράτος αυτό, προκειμένου να τηρηθεί η εν λόγω προϋπόθεση το αιτούν κράτος πρέπει να προβεί σε ενέργειες πριν από την υποβολή του αιτήματος αναδοχής και, ειδικότερα, να βεβαιωθεί για το κύρος της άδειας διαμονής των εν λόγω μελών της οικογένειας στο κράτος υποδοχής³⁴ και να διατάξει την απομάκρυνσή τους προς το κράτος αυτό. Οι ενέργειες αυτές, όμως, αφορούν προθεσμίες οι οποίες, κατά τη γνώμη μου, υπερβαίνουν κατά πολύ τις προθεσμίες του άρθρου 21, παράγραφος 1, του κανονισμού 604/2013 για την υποβολή αιτήματος αναδοχής.

57. Κατά τη διάταξη αυτή, το κράτος μέλος στο οποίο κατατίθεται η αίτηση οφείλει να υποβάλει το αίτημα αναδοχής του αιτούντος «το συντομότερο δυνατό και, σε κάθε περίπτωση, εντός προθεσμίας τριών μηνών από την υποβολή της αίτησης»³⁵. Εντούτοις, σε περίπτωση κατά την οποία τα μέλη της οικογένειας αντιτάσσονται στο ενδεχόμενο επιστροφής τους στο κράτος υποδοχής, η υποβολή του εν λόγω αιτήματος αναδοχής και η κοινοποίηση των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων καθιστούν αναγκαία την προηγούμενη κίνηση διαδικασίας επιστροφής

³¹ Η εν λόγω διαφορετική διατύπωση συναντάται στο σύνολο των γλωσσικών αποδόσεων.

³² Βλ. άρθρο 24 της οδηγίας 2011/95.

³³ Βλ. άρθρο 21, παράγραφος 3, και άρθρο 24, παράγραφος 1, της οδηγίας 2011/95.

³⁴ Κατά το άρθρο 24 της οδηγίας 2011/95, η άδεια διαμονής που χορηγείται στους δικαιούχους καθεστώτος πρόσφυγα ισχύει για μία τριετία και είναι ανανεώσιμη και η άδεια που χορηγείται στους δικαιούχους του καθεστώτος επικουρικής προστασίας ισχύει για ένα έτος τουλάχιστον και, σε περίπτωση ανανέωσης, για δύο έτη τουλάχιστον. Στην υπόθεση της κύριας δίκης, οι άδειες διαμονής των μελών της οικογένειας της προσφεύγουσας έπαυσαν να ισχύουν στις 4 Μαΐου 2015, σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρέσχε η Πολωνία.

³⁵ Σε αντίθετη περίπτωση, κατά το άρθρο 21, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο, του κανονισμού 604/2013, το κράτος μέλος στο οποίο υποβλήθηκε η αίτηση είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αιτήσεως διεθνούς προστασίας.

κατ' εφαρμογήν της οδηγίας 2008/115, ενδεχομένως ακόμη και υπό μορφή μέτρου εξαναγκασμού, εις βάρος της οικογένειας αυτής. Ως εκ τούτου, φρονώ ότι η εκτέλεση της διαδικασίας αυτής –η οποία πρέπει να σέβεται τα δικαιώματα των ενδιαφερομένων– δύσκολα μπορεί να πραγματοποιηθεί εντός των προθεσμιών που τάσσει ο κανονισμός 604/2013, και τούτο ανεξαρτήτως της επιμέλειας που επιδεικνύουν οι αρμόδιες εθνικές αρχές. Λαμβανομένων υπόψη των προθεσμιών που συνδέονται με την άσκηση ένδικης προσφυγής κατά αποφάσεως επιστροφής και των κινδύνων που συνεπάγεται η εκτέλεση μιας τέτοιας αποφάσεως, το αιτούν κράτος προς το οποίο το τέκνο υπέβαλε αίτηση διεθνούς προστασίας θα έπρεπε να αναμείνει την περάτωση με απρόσβλητη απόφαση της εκδίκασης της εν λόγω προσφυγής που έχει (ενδεχομένως) ασκηθεί κατά των αποφάσεων απομακρύνσεως εις βάρος των μελών της οικογένειάς του, πριν υποβάλει αίτημα αναδοχής του τέκνου από το κράτος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα. Κάτι τέτοιο θα προκαλούσε όχι μόνον ανασφάλεια δικαίου, αλλά και αναπόφευκτο διάστημα απραξίας κατά τη διάρκεια του οποίου η τύχη της αιτήσεως διεθνούς προστασίας που υπέβαλε το εν λόγω τέκνο θα παρέμενε άγνωστη.

58. Η λύση αυτή δεν λαμβάνει δεόντως υπόψη το υπέρτερο συμφέρον του τέκνου, υπό το πρίσμα του οποίου πρέπει να ερμηνεύονται και να εφαρμόζονται όλες οι κατά τον κανονισμό 604/2013 διαδικασίες³⁶. Η αιτιολογική σκέψη 13 του κανονισμού αυτού υπογραμμίζει ρητώς ότι, «[σ]ύμφωνα με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 1989 για τα δικαιώματα του παιδιού και τον [Χάρτη], τα κράτη μέλη θα πρέπει κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού να λαμβάνουν πρωτίστως υπόψη το μείζον συμφέρον του παιδιού».

59. Περαιτέρω, η λύση αυτή δεν καθιστά δυνατό τον άμεσο προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους και ενέχει, επομένως, τον κίνδυνο να μη διασφαλίζεται ούτε η πραγματική πρόσβαση στη διαδικασία χορηγήσεως διεθνούς προστασίας ούτε η ταχεία εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, τούτο δε αντιθέτως προς τους σκοπούς που διαλαμβάνονται στην αιτιολογική σκέψη 5 του κανονισμού 604/2013.

60. Όσον αφορά, επί του παρόντος, την προϋπόθεση της γραπτής συναινέσεως των ενδιαφερομένων, αυτή παραπέμπει σε σαφή θετική ενέργεια του αιτούντος και των μελών της οικογένειάς του με την οποία δηλώνουν τη βούλησή τους να επανενωθούν. Η προϋπόθεση αυτή έχει ως σκοπό να αποτρέψει καταστάσεις στις οποίες οι εν λόγω ενδιαφερόμενοι δεν επιθυμούν την επανένωση για δικούς τους λόγους. Η εν λόγω προϋπόθεση περιλαμβάνεται, επίσης, στο άρθρο 10, στο άρθρο 16, παράγραφος 1, και στο άρθρο 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 604/2013. Είναι προφανές ότι η προϋπόθεση αυτή δεν προβλέφθηκε για να εφαρμοστεί σε περίπτωση όπως αυτή την οποία μνημονεύει το αιτούν δικαστήριο, κατά την οποία ο αιτών και τα μέλη της οικογένειάς του επανενώθηκαν και ζουν υπό την ίδια στέγη, στο ίδιο κράτος μέλος. Και πάλι, η προϋπόθεση αυτή έχει νόημα μόνο στο μέτρο που πραγματοποιείται η απομάκρυνση των μελών της οικογένειας στο κράτος χορηγήσεως της προστασίας. Ωστόσο, στην περίπτωση αυτή, χρησιμοποιείται για σκοπό διαφορετικό από αυτόν που προέβλεψε ο νομοθέτης της Ένωσης, δεδομένου ότι η εν λόγω προϋπόθεση δεν αποσκοπεί στην εξασφάλιση της οικογενειακής επανενώσεως των μελών της οικογένειας που είναι διασκορπισμένα στο έδαφος της Ένωσης, αλλά μάλλον στη διατήρηση της οικογενειακής ενότητας.

³⁶ Βλ. άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού.

61. Μολονότι, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, ορισμένοι μετέχοντες στη διαδικασία πρότειναν στο Δικαστήριο να αποκλείσει την εφαρμογή της ανωτέρω προϋποθέσεως, δεν συμμερίζομαι τη λύση αυτή, διότι η απαίτηση γραπτής συναινέσεως αποτελεί προϋπόθεση ρητώς προβλεπόμενη από τον νομοθέτη της Ένωσης στο άρθρο 9 του κανονισμού 604/2013.

62. Φρονώ, στην πραγματικότητα, ότι ο σημαντικός αριθμός των ενδίκων διαφορών που αφορούν την εφαρμογή του κανονισμού αυτού σε περιπτώσεις στις οποίες διακυβεύονται τα συμφέροντα του τέκνου επιβάλλει μεγάλη επιμέλεια κατά την ερμηνεία των διατάξεών του. Ο κανονισμός 604/2013 είναι εργαλείο διαδικαστικής κυρίως φύσεως, το οποίο τίθεται στη διάθεση των κρατών μελών προκειμένου να τα βοηθήσει να προσδιορίζουν, βάσει κριτηρίων που απαριθμούνται εξαντλητικώς και κατά τρόπο που να μη θίγει τα θεμελιώδη δικαιώματα των ενδιαφερομένων, ποιο από τα κράτη αυτά είναι υπεύθυνο για την εξέταση μιας αιτήσεως διεθνούς προστασίας.

63. Ωστόσο, φρονώ ότι το κριτήριο που ορίζεται στο άρθρο 9 του κανονισμού 604/2013, όπως και τα λοιπά κριτήρια του κεφαλαίου III του κανονισμού αυτού, δεν έχει εφαρμογή σε περίπτωση όπως η επίμαχη, κατά την οποία τα μέλη της οικογένειας του αιτούντος, τα οποία απολαύουν διεθνούς προστασίας, δεν διαμένουν πλέον στο κράτος χορηγήσεως της εν λόγω προστασίας και αντιτάσσονται στο ενδεχόμενο επιστροφής τους σε αυτό.

64. Ως εκ τούτου, θα προτείνω στο Δικαστήριο να υιοθετήσει άλλη προσέγγιση, στηριζόμενη στις γενικές αρχές που διέπουν τον κανονισμό 604/2013 και, ειδικότερα, το υπέρτατο συμφέρον του τέκνου.

2. Επί της εφαρμογής των εγγυήσεων που προβλέπονται υπέρ των ανηλίκων στο άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 604/2013

65. Αρχικώς, πρέπει να τονιστεί ότι, κατά το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 604/2013, «[ε]άν δεν είναι δυνατόν να καθορισθεί το υπεύθυνο κράτος μέλος βάσει των κριτηρίων που αναφέρονται [στο κεφάλαιο III του παρόντος κανονισμού], υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης είναι το πρώτο κράτος μέλος στο οποίο υποβλήθηκε η αίτηση διεθνούς προστασίας». Σε μια περίπτωση όπως η επίμαχη δεν μπορεί να εφαρμοστεί κανένα από τα κριτήρια του κεφαλαίου III του κανονισμού αυτού και, κατά συνέπεια, το πρώτο κράτος μέλος προς το οποίο το τέκνο υπέβαλε την αίτησή του είναι υπεύθυνο για την εξέτασή της. Κατά την αιτιολογική σκέψη 5 του εν λόγω κανονισμού, τούτο διασφαλίζει στο εν λόγω τέκνο πραγματική πρόσβαση στις διαδικασίες παροχής διεθνούς προστασίας, χωρίς να διακυβεύεται ο σκοπός της ταχύτητας κατά την εξέταση της αιτήσεώς του.

66. Η εφαρμογή της αρχής αυτής παρέχει, εν προκειμένω, τη δυνατότητα να δοθεί στο υπέρτερο συμφέρον του τέκνου η πρωταρχική σημασία που επιτάσσει το άρθρο 24, παράγραφος 2, του Χάρτη³⁷, καθόσον το εν λόγω κράτος μέλος συνιστά, επίσης, το κράτος στο έδαφος του οποίου γεννήθηκε και διαμένει το τέκνο, μαζί με τα μέλη της οικογένειάς του.

67. Κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 604/2013, «[τ]ο μείζον συμφέρον του παιδιού αποτελεί το πρωταρχικό μέλημα των κρατών μελών όσον αφορά όλες τις διαδικασίες που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό». Στο πλαίσιο αυτό, ο νομοθέτης της Ένωσης

³⁷ Το άρθρο αυτό ορίζει ότι σε όλες τις πράξεις που αφορούν τα παιδιά, είτε επιχειρούνται από δημόσιες αρχές είτε από ιδιωτικούς οργανισμούς, πρωταρχική σημασία πρέπει να δίνεται στο υπέρτατο συμφέρον του παιδιού. Βλ., επίσης, απόφαση της 9ης Νοεμβρίου 2021, Bundesrepublik Deutschland (Διατήρηση της οικογενειακής ενότητας) (C-91/20, EU:C:2021:898, σκέψη 55 και εκεί μνημονεύόμενη νομολογία).

απαιτεί, σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 3, του κανονισμού αυτού, τα κράτη μέλη να συνεργάζονται μεταξύ τους κατά την αξιολόγηση του υπέρτερου συμφέροντος του τέκνου και να λαμβάνουν δεόντως υπόψη «ιδίως» τις δυνατότητες επανένωσης της οικογένειας, την ευζωία και την κοινωνική ανάπτυξη του ανηλίκου, τις παραμέτρους που σχετίζονται με την ασφάλεια και την προστασία, ιδίως όπου υπάρχει κίνδυνος το τέκνο να είναι θύμα εμπορίας ανθρώπων, και, τέλος, τις απόψεις του ανηλίκου σύμφωνα με την ηλικία και την ωριμότητά του, συμπεριλαμβανομένων των καταβολών του³⁸.

68. Συνεπώς, το υπέρτερο συμφέρον του τέκνου προϋποθέτει τον προσδιορισμό του πλέον κατάλληλου κράτους μέλους για να αποφανθεί επί της αιτήσεώς του διεθνούς προστασίας, και τούτο λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των ιδιαίτερων πραγματικών περιστάσεων κάθε συγκεκριμένης περιπτώσεως³⁹. Η φυσική παρουσία του τέκνου αυτού στο έδαφος του κράτους μέλους στο οποίο γεννήθηκε και υπέβαλε την αίτησή του, η διάρκεια, η σταθερότητα, οι συνθήκες και οι λόγοι της διαμονής του μαζί με την οικογένειά του στο έδαφος του κράτους αυτού αποτελούν παράγοντες τους οποίους πρέπει να λαμβάνουν υπόψη οι αρμόδιες εθνικές αρχές για την εκτίμηση του συμφέροντος του τέκνου.

69. Στο πλαίσιο αυτό, φρονώ ότι είναι αναγκαίο να ληφθούν υπόψη οι λόγοι για τους οποίους τα μέλη της οικογένειας αναχώρησαν από το κράτος υποδοχής. Βεβαίως, η περίπτωση της οποίας έχει επιληφθεί το Δικαστήριο διαφέρει από τις περιπτώσεις που εξέτασε στην απόφαση της 19ης Μαρτίου 2019, Ibrahim κ.λπ.⁴⁰, στο πλαίσιο των οποίων ο αιτών διεθνή προστασία διέτρεχε σοβαρό κίνδυνο να υποστεί, στο κράτος υποδοχής, μεταχείριση που προσβάλλει τα θεμελιώδη δικαιώματά του λόγω είτε συστημικών είτε γενικευμένων ελλείψεων, είτε ελλείψεων που επηρεάζουν ορισμένες ομάδες προσώπων. Εντούτοις, στην περίπτωση αυτή δεν θα λαμβάνονταν υπόψη οι εγγυήσεις που παρέχει ο νομοθέτης της Ένωσης στους ανηλίκους και οι διατάξεις που κατοχυρώνουν ρητώς την αξιολόγηση του υπέρτερου συμφέροντος του παιδιού, ανεξαρτήτως της μη συνεκτίμησης των λόγων για τους οποίους τα μέλη της οικογένειας εγκατέλειψαν το κράτος υποδοχής. Ορίζοντας στο άρθρο 6, παράγραφος 3, του κανονισμού 604/2013 ότι τα κράτη μέλη «συνεργάζονται στενά» και λαμβάνουν δεόντως υπόψη την ευζωία και την κοινωνική ανάπτυξη του ανηλίκου, ο εν λόγω νομοθέτης της Ένωσης απαιτεί από τις αρμόδιες εθνικές αρχές να προβαίνουν σε στάθμιση όλων των πραγματικών στοιχείων που αφορούν τις συνθήκες διαβιώσεως του τέκνου στα εν λόγω κράτη μέλη.

70. Συναφώς, είμαι της γνώμης ότι από την επιλογή των γονέων να εγκαταλείψουν το κράτος υποδοχής δεν μπορεί απλώς να συναχθεί βούληση καταστρατηγήσεως των κανόνων του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου. Η λήψη αποφάσεως περί εγκαταλείψεως του κράτους αυτού, στο οποίο τα μέλη της οικογένειας, περιλαμβανομένων των τέκνων μικρής ηλικίας, απολαύουν διεθνούς προστασίας, τούτο δε αφού η οικογένεια εξαναγκάστηκε να εγκαταλείψει τη χώρα καταγωγής, και η ανάληψη του κινδύνου απώλειας της ασφάλειας και των ευεργετημάτων που παρέχει το καθεστώς αυτό σε όλη την οικογένεια, συνιστά είτε ασυνείδητη είτε αναγκαία και προσεκτική επιλογή των γονέων με γνώμονα το υπέρτερο συμφέρον των παιδιών τους. Συγκεκριμένα, στην υπόθεση της κύριας δίκης, τα μέλη της οικογένειας της προσφεύγουσας φαίνεται να εγκατέλειψαν την Πολωνία για να μεταβούν στη Γερμανία λόγω του εκφοβισμού που υπέστησαν στο κράτος υποδοχής λόγω της καταγωγής τους. Στην υπόθεση *Ministre de*

³⁸ Βλ., επίσης, αιτιολογική σκέψη 13 του κανονισμού 604/2013.

³⁹ Βλ., στο πλαίσιο αυτό, απόφαση της 8ης Ιουνίου 2017, OL (C-111/17 PPU, EU:C:2017:436, σκέψεις 42 επ. καθώς και εκεί μνημονευόμενη νομολογία), σχετικά με την εκτέλεση του κανονισμού (ΕΚ) 2201/2003 του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2003, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας ο οποίος καταργεί τον (ΕΚ) 1347/2000 (ΕΕ 2003, L 338, σ. 1).

⁴⁰ C-297/17, C-318/17, C-319/17 και C-438/17 (EU:C:2019:219).

l'immigration et de l'asile (C-153/21), της οποίας η εκδίκαση ανεστάλη, οι γονείς επέλεξαν επίσης να εγκαταλείψουν την Ελλάδα, μεταξύ άλλων, λόγω των συνθηκών διαβίωσης, υποδοχής και φροντίδας των τέκνων τους, τις οποίες θεώρησαν εξαιρετικά άσχημες. Επομένως, φρονώ ότι οι μετακινήσεις αυτές δεν μπορούν να περιοριστούν ή να συνοψισθούν στην έννοια του «τουρισμού» γονέων –όπως αναφέρεται σε ορισμένα έγγραφα της δικογραφίας.

71. Υπό περιστάσεις όπως οι επίμαχες, κατά τις οποίες το τέκνο υπέβαλε αίτηση διεθνούς προστασίας στο κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου γεννήθηκε και έχει, μαζί με τα μέλη της οικογένειάς του, τη συνήθη διαμονή του κατά την ημερομηνία υποβολής της αιτήσεως αυτής – πράγμα το οποίο εναπόκειται στις αρμόδιες εθνικές αρχές να εξακριβώσουν–, φρονώ ότι το συμφέρον του τέκνου επιτάσσει η εξέταση της αίτησης να υπάγεται στην αρμοδιότητα του κράτους αυτού. Κάθε λύση που συνίσταται στην απομάκρυνση του τέκνου και των μελών της οικογένειάς του από το κοινωνικό περιβάλλον στο οποίο έχουν ενταχθεί, λόγω του ότι τα μέλη αυτά απολαύουν διεθνούς προστασίας σε άλλο κράτος μέλος, είναι πλήρως αντίθετη προς το συμφέρον του τέκνου.

72. Φρονώ ότι το κριτήριο αυτό είναι το πλέον απλό και σύμφωνο προς το συμφέρον του τέκνου, στο μέτρο που είναι ικανό να διασφαλίσει την αποτελεσματικότητα των δικαιωμάτων που παρέχονται στο τέκνο βάσει του άρθρου 18 του Χάρτη, εξασφαλίζοντάς του πραγματική πρόσβαση στη διαδικασία εξετάσεως της αιτήσεώς του, καθώς και ταχεία διεκπεραίωσή της.

73. Ωστόσο, γνωρίζω ότι το κριτήριο αυτό θα πρέπει επίσης να συνεπάγεται τη μεταβίβαση της ευθύνης για τη διεθνή προστασία που παρέχεται στα μέλη της οικογένειας του παιδιού, προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα του δικαιώματος ασύλου το οποίο παρασχέθηκε στα μέλη αυτά βάσει του ίδιου άρθρου.

74. Πράγματι, η αποτελεσματικότητα του δικαιώματος αυτού συνεπάγεται τη διασφάλιση όχι μόνον της προσβάσεως του παιδιού σε διαδικασία εξετάσεως της αιτήσεως διεθνούς προστασίας την οποία υπέβαλε, αλλά και την εκ μέρους των μελών της οικογένειάς του άσκηση των δικαιωμάτων που τους παρέχει το καθεστώς πρόσφυγα για όσο διάστημα το καθεστώς δεν ανακαλείται ή δεν τερματίζεται. Στο παρόν στάδιο, το κράτος χορηγήσεως της προστασίας τελεί σε πραγματική αδυναμία να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις που υπέχει λόγω της αναχωρήσεως των μελών της οικογένειας, δεδομένου ότι τα μέλη αυτά εγκατέλειψαν το έδαφος του κράτους αυτού χωρίς να έχει χορηγηθεί σχετική άδεια. Ομοίως, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας τελεί σε νομική αδυναμία να υποκαταστήσει την προστασία της χώρας καταγωγής με τη δική της προστασία, δεδομένου ότι τα μέλη της οικογένειας δεν βρίσκονται νομίμως στο έδαφός της.

75. Επιπλέον, για τους ίδιους λόγους με εκείνους που εκτίθενται στα σημεία 44 έως 46 των παρυσών προτάσεων, δεν είναι δυνατό να παρασχεθούν στα μέλη της οικογένειας τα δικαιώματα και τα οικονομικά και κοινωνικά ευεργετήματα που προβλέπονται στα άρθρα 23 έως 35 της οδηγίας 2011/95, καθόσον πληρούν ατομικώς τα κριτήρια για τη χορήγηση διεθνούς προστασίας, όπως αποδεικνύεται από το καθεστώς πρόσφυγα το οποίο τους έχει χορηγηθεί.

76. Υπό τις συνθήκες αυτές, επομένως, πρέπει να μεταβιβαστεί η ευθύνη της διεθνούς προστασίας που παρέχεται στα μέλη της οικογένειας του τέκνου, κατ' εφαρμογήν της Ευρωπαϊκής συμφωνίας περί μεταβίβασης της ευθύνης για τους πρόσφυγες. Στην υπό κρίση υπόθεση, φαίνεται ότι, μολονότι οι πολωνικές αρχές συναίνεσαν στη μεταβίβαση αυτή, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 4, παράγραφος 1, της εν λόγω συμφωνίας, δεν δόθηκε καμία

συνέχεια συναφώς από τις γερμανικές αρχές⁴¹. Εντούτοις, υπενθυμίζω ότι, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 2 της εν λόγω συμφωνίας, η μεταβίβαση της ευθύνης έναντι των προσφύγων θεωρείται ότι επέρχεται μετά την παρέλευση διετούς περιόδου πραγματικής και συνεχούς διαμονής στο δεύτερο κράτος, με την έγκριση των αρχών του κράτους αυτού ή προγενέστερα, αν το δεύτερο κράτος έχει επιτρέψει στον πρόσφυγα να παραμείνει στο έδαφος του είτε μονίμως είτε για χρονικό διάστημα που υπερβαίνει την ισχύ του ταξιδιωτικού εγγράφου.

77. Ως εκ τούτου, λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, προτείνω στο Δικαστήριο να αποφανθεί ότι, στην περίπτωση που ένα κράτος μέλος προς το οποίο έχει υποβληθεί αίτηση διεθνούς προστασίας τέκνου του οποίου τα μέλη της οικογένειας απολαύουν του καθεστώτος πρόσφυγα σε άλλο κράτος μέλος, το άρθρο 3, παράγραφος 2, καθώς και το άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 604/2013 έχουν την έννοια ότι το υπέρτερο συμφέρον του τέκνου επιτάσσει το κράτος μέλος προς το οποίο έχει υποβληθεί η αίτηση να είναι υπεύθυνο για την εξέτασή της, εφόσον το τέκνο αυτό γεννήθηκε και έχει, μαζί με τα μέλη της οικογένειάς του, τη συνήθη διαμονή του στο έδαφος του κράτους αυτού, κατά την ημερομηνία υποβολής της αιτήσεώς του.

V. Πρόταση

78. Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, προτείνω στο Δικαστήριο να απαντήσει στα προδικαστικά ερωτήματα που υπέβαλε το Verwaltungsgericht Cottbus (διοικητικό πρωτοδικείο του Cottbus, Γερμανία) ως εξής:

- 1) Το άρθρο 20, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα, έχει την έννοια ότι δεν μπορεί να εφαρμοστεί κατ' αναλογίαν στην περίπτωση κατά την οποία ένα τέκνο υποβάλλει αίτηση διεθνούς προστασίας στο κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου γεννήθηκε και διαμένει μαζί με τα μέλη της οικογένειάς του, ενώ αυτά απολαύουν διεθνούς προστασίας σε άλλο κράτος μέλος.
- 2) Ένα κράτος μέλος δεν μπορεί, βάσει κατ' αναλογίαν εφαρμογής του άρθρου 33, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας, να κρίνει απαράδεκτη την υποβληθείσα από τέκνο αίτηση διεθνούς προστασίας για τον λόγο ότι η προστασία αυτή έχει χορηγηθεί στα μέλη της οικογένειάς του από άλλο κράτος μέλος.
- 3) Στην περίπτωση που ένα κράτος μέλος προς το οποίο έχει υποβληθεί αίτηση διεθνούς προστασίας τέκνου του οποίου τα μέλη της οικογένειας απολαύουν του καθεστώτος πρόσφυγα σε άλλο κράτος μέλος, το άρθρο 3, παράγραφος 2, καθώς και το άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 604/2013 έχουν την έννοια ότι το υπέρτερο συμφέρον του τέκνου επιτάσσει το κράτος μέλος προς το οποίο έχει υποβληθεί η αίτηση να είναι υπεύθυνο για την εξέτασή της, εφόσον το τέκνο αυτό γεννήθηκε και έχει, μαζί με τα μέλη της οικογένειάς του, τη συνήθη διαμονή του στο έδαφος του κράτους αυτού, κατά την ημερομηνία υποβολής της αιτήσεώς του.

⁴¹ Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και η Δημοκρατία της Πολωνίας έχουν επικυρώσει την εν λόγω συμφωνία.